

הצטרפות לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח ומינוי

"הפורום הישראלי לממשל פתוח"

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. הצהרת הממשל הפתוח

בהמשך להצהרת ראש הממשלה בדבר מחויבות ממשלת ישראל לקידום עקרונות הממשל הפתוח במכתבו לבית הלבן מיום 22 אוגוסט 2011, וכצעד משלים לקראת הצטרפותה של ממשלת ישראל ליוזמה הבינלאומית לממשל פתוח- להצטרף ליוזמה הבינלאומית לממשל פתוח (Open-Government-Partnership) (להלן- "שותפות הממשל הפתוח") ולקדם את מדיניות הממשל הפתוח בממשלת ישראל על-בסיס העקרונות הבאים:

עקרון השקיפות והדיווחיות

ממשלת ישראל מכבדת את חופש המידע ומחויבת לקידום השקיפות והדיווחיות במרחב הציבורי. מתוך כך, תפעל הממשלה לקדם שקיפות ודיווחיות ותנגיש לציבור מידע בעל חשיבות ציבורית, תוך התחשבות בזכויות הפרט ובאינטרסים אחרים. ממשלת ישראל מצהירה כי המידע המוחזק בידי הממשלה הנו משאב ציבורי, ולפיכך תפעל לספק לציבור גישה מרבית אליו, ואפשרות לעבדו ולהשביחו, וכן תפעל להנגשת שירותי ממשלה אישיים ומידע אישי-ממשלתי, ולהגברת הבקרה ציבורית על ביצועי הממשלה. כל האמור לעיל, בכפוף למגבלות הקבועות בדין.

עקרון שיתוף הציבור

ממשלת ישראל תפעל לגיבוש מדיניות בנוגע לשיתוף ציבור בתהליכי תכנון וביצוע מרכזיים בעבודת הממשלה, במטרה לתרום לתהליכי קבלת ההחלטות, לשפר את ביצוע מדיניות הממשלה ולחזק את אמון הציבור במערכות הממשל.

עקרון האחראיות

ממשלת ישראל תפעל לקידום את עיקרון האחראיות (Accountability- אחריותם של נבחרי הציבור כלפי בוחריהם) כחלק מתפיסה השואפת למימוש זכותו של הציבור לבקר את ביצועי הממשל, ולבחון את תפקודם של נבחרי הציבור ומשרדי הממשלה, על-פי אמות מידה ברורות. ממשלת ישראל תפעל לפרסום מידע על תכניות העבודה של משרדי הממשלה ויעדי הביצוע השנתיים שלהם, להערכת רמת השירות הממשלתי ורמת הנטל הבירוקרטי ותפעל לבחינת שביעות הרצון הציבורית מפעילות הממשלה אגב שאיפה מתמדת לשיפור ולמצוינות.

יישום הטכנולוגיות החדשניות

ממשלת ישראל תפעל להטמעת טכנולוגיות מידע חדשניות ואינטראקטיביות, ותפעל לפיתוח כלים טכנולוגיים המסוגלים לשכלל את השירות הממשלתי לציבור, את זרימת המידע הממשלתי ואת השיח שבין הממשל והציבור.

2. הקמת "הפורום הישראלי לממשל פתוח"

1. להקים את "הפורום הישראלי לממשל פתוח" כגוף מייצג להשגת היעדים החברתיים והכלכליים הנגזרים מעקרונות הממשל הפתוח: שקיפות ודיווחיות, שיתוף הציבור, אחריותיות ויישום טכנולוגיות חדשניות.

הפורום ימליץ לוועדת השרים לעניין שיפור השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח (להלן: "ועדת השרים") באמצעות השר המופקד על שיפור השירות הממשלתי לציבור (להלן: "השר") על דרכים לקידום מדיניות ממשל פתוח, ועל פרויקטים מתאימים לקידום מדיניות זו. הפורום יבחן אפשרות ליישום תשתיות חברתיות, ארגוניות וטכנולוגיות ולהטמעתן לקידום ממשל פתוח, וימליץ על דרכים להגברת המודעות החברתית לנושאי ממשל פתוח. הפורום ימליץ על דרכים להגברת שיתוף הציבור בתהליכי קבלת החלטות בממשלה.

הפורום יבחן וימליץ לוועדת השרים, באמצעות השר, על יעדים לקידום מדיניות ממשל פתוח, בין היתר, לאור ההתפתחויות והסטנדרטים המקובלים בתחום זה במדינות המפותחות, ובמדינות החברות ב"שותפות הממשל הפתוח". הפורום ישמש גוף מקשר בין ארגוני חברה אזרחית, גופי מחקר ואקדמיה, גורמים מקצועיים רלבנטיים ביחידות הממשלה וגורמים נוספים שעיסוקם רלבנטי לתחומי פעילותו.

2. תפקידי הפורום:

א. להמליץ לוועדת השרים, באמצעות השר, באשר לתוכניות לקידום נושאי ממשל פתוח בממשלת ישראל. תוכניות אלו יכללו התייחסות להיבטים הבאים:

- i. שיפור השירות הממשלתי לציבור, תוך שימוש בטכנולוגיות מידע חדשניות, להנגשת המידע והשירותים הממשלתיים.
- ii. הרחבת שיתוף הציבור בתהליכי קבלת החלטות וגיבוש מדיניות וכלים מסייעים למשרדי הממשלה בנוגע לאופן שיתוף הציבור בתהליכי תכנון וביצוע מרכזיים בתחומם.
- iii. הגברת השקיפות הממשלתית במטרה לשפר את ביצועי הממשל ולחזק את האמון הציבורי במערכות השלטון.

iv. הגברת המודעות הציבורית לנושאי ממשל פתוח ולפעילות הממשלה בתחום זה.

ב. להמליץ לוועדת השרים, באמצעות השר, על שינויים ותוספות נדרשים בטיוטת תוכנית הפעולה הלאומית לקידום ממשל פתוח, שהוכנה על-ידי השר במסגרת "שותפות הממשל הפתוח". יובהר כי תוכנית הפעולה אינה משנה את חלוקת הסמכויות ותחומי האחריות בין גורמי הממשלה, כפי שהייתה ערב קבלת החלטה זו.

ג. להציע לוועדת השרים, באמצעות השר, יעדים תקופתיים בנושאי ממשל פתוח.

ד. לחוות את דעתו בדבר ביצוע התוכניות שתאושרנה על ידי הממשלה בתחומי הממשל הפתוח.

ה. לשתף ולשלב גורמים נוספים מהציבור בדיוני הפורום ובנושאי ממשל פתוח המצויים על סדר יומה של הממשלה, וכן ליצור קבוצות וקהילות של גורמים בעלי ידע, במטרה לקבל מגוון רחב של התייחסויות, ובמטרה ליצור מחויבות ושיתופי פעולה לקידום ממשל פתוח.

3. דיווח:

א. הפורום יתכנס פעמיים בשנה וידווח על פעילותו, באמצעות השר, לוועדת השרים.

ב. הפורום יעביר לוועדת השרים, באמצעות השר, את המלצותיו, בנושאים המפורטים בסעי' 2 (א)-(ג) לעיל. חודש לפני דיון ועדת השרים בהמלצות הפורום יובאו ההמלצות וההצעות לידיעת הגורמים המקצועיים הרלבנטיים ביחידות הממשלה, ובהם: הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ממשל זמין, היחידות הממשלתיות המיוצגות ומנהלי היחידות הממשלתיות הרלבנטיות שההמלצות נוגעות לתחום עיסוקם. גורמים אלו יוכלו להביא בפני ועדת השרים את עמדותיהם והסתייגויותיהם בנוגע להמלצות, והועדה תדון בהן.

ג. המלצות הפורום יוצגו לדיון ציבורי מקוון על-גבי אתר שיתוף הציבור, והפורום יקיים ימי עיון, שיהיו פתוחים לציבור הרחב.

4. נהלים:

א. בראש הפורום יעמוד השר המופקד על שיפור השירות הממשלתי לציבור, והוא ימנה את מרכז הפורום, מקרב עובדי המדינה הקיימים.

ב. השר, באישור ועדת השרים, ימנה לפורום עד 35 נציגים, ע"פ אמות מידה שייקבעו, מן הקבוצות הבאות:

(1) עשרה נציגי משרדי ממשלה, שעליהם נמנים נציגי יחידות המטה העוסקות בקידום מדיניות ממשל פתוח ובהן: הממונה על התקשוב הממשלתי או נציגו, האגף לתכנון מדיניות במשרד ראש הממשלה, יחידת חופש המידע במשרד המשפטים, יחידת השירות הממשלתי לציבור המוקמת במשרד ראש הממשלה ונציבות שירות המדינה. כמו כן, כחלק מנציגי משרדי הממשלה ימונה לפורום נציג היועץ המשפטי לממשלה. בנוסף ימונו נציגי יחידות ממשלתיות נוספות רלבנטיות לתחומי העיסוק של הפורום.

(2) עשרה נציגי אקדמיה ומכוני מחקר המתמחים בסוגיות הרלבנטיות.

(3) עשרה נציגי ארגוני החברה האזרחית, בשים לב לייצוגיות הרכב הנציגים, ולמינוי נציגים הנמנים על קבוצות אוכלוסיה ומגזרים הרלבנטיים לתחום עיסוקו של הפורום.

(4) חמישה נציגים נוספים שעיסוקם רלבנטי לתחומי הממשל הפתוח.

החלטת ועדת השרים בעניין אישור מינויים של חברי הפורום תהיה "על דעת הממשלה".

ג. בחירת נציגי הפורום מקרב הציבור על-ידי השר, תתבצע לאחר פנייה מקוונת לציבור בבקשה להמליץ על נציגים רלבנטיים. כמו כן, יפנה השר לנציגי ציבור ולדיקני האוניברסיטאות בארץ, בבקשה להמליץ על נציגי ציבור רלבנטיים שימונו לפורום.

ד. חברי הפורום מקרב המפורטים בס"ק ב (2) – (4) יכהנו בו בהתנדבות.

ה. תקופת כהונה של חבר בפורום המנוי בס"ק ב(2)-(4) תהיה למשך שלוש שנים מיום מינויו, למעט אם התפטר, נעדר מיותר מ-3 ישיבות, או התקיים לגביו חשש לניגוד עניינים שלא ניתן היה להימנע ממנו אלא בדרך של סיום כהונה.

ו. יו"ר הפורום יקבע נהלים לעבודתו.

3. אין באמור בהחלטת ממשלה זו ובנספחיה כדי להטיל חובה על הממשלה להוציא הוצאות שאינן כלולות בתקציב המאושר לשנת 2012.

נספח I : ההצהרה הבינלאומית לממשל פתוח

נספח II : טיוטת התוכנית הלאומית לקידום ממשל פתוח לשנת 2012

נספח III : מכתב ראש הממשלה, בנימין נתניהו, לבית הלבן מיום 22.8.11

נספח IV : מכתב נשיא ארה"ב, ברק אובמה, לראש הממשלה בנימין נתניהו מיום 12.9.11

דברי הסבר

רקע כללי

ממשלת ישראל שמה לה למטרה לקדם מדיניות של ממשל פתוח, על בסיס ארבעת עקרונות הממשל הפתוח: שקיפות ודיווחיות; שיתוף הציבור; אחריותיות וקידום טכנולוגיות מתקדמות (ר' החלטת הממשלה מס' 2201, מיום 8.8.2010). כחלק ממחויבות זו פועלת הממשלה להשלים את תהליך הצטרפותה לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח (Open Government Partnership): יוזמה משותפת של ממשלת ארה"ב וממשלת ברזיל, אליה הצטרפו כ-40 מדינות חברות, שמטרתה ליישם את עקרונות הממשל הפתוח בפעילות הממשלתית.

כחלק מתהליך ההצטרפות לשותפות הבינלאומית על הממשלה לפעול לעגן את מדיניותה בהתחייבויות ובתוכניות עבודה מפורטות, לחלוק את ניסיונה המעשי עם המדינות החברות בשותפות וללמוד מניסיוןן של המדינות החברות בה. ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, פנה לבית הלבן והודיע על כוונת ממשלת ישראל להצטרף לשותפות, ועל מחויבותה של הממשלה לפעול לקידום עקרונות הממשל הפתוח, תוך שימת דגש על שני תחומי פעילות מרכזיים:

1. הפחתת הנטל הבירוקרטי ושיפור השירות הממשלתי לציבור.

2. הגברת האמון הציבורי במערכות הממשל.

השלמת הצטרפותה הרשמית של ממשלת ישראל לשותפות צפויה להתרחש בחודש אפריל 2012. החלטה זו, להצטרף לשותפות, הנה בהמשך למכתב ראש הממשלה לבית הלבן, ובהמשך למפת הדרכים של השותפות הבינלאומית.

סעיף 1 להצעה:

הצהרת הממשל הפתוח הנה התחייבות ממשלתית לקידום ארבעת עקרונות הממשל הפתוח: שקיפות ודיווחיות, שיתוף ציבור, אחריותיות (accountability) ויישום טכנולוגיות חדשניות. לצד כל אחד מארבעת עקרונות אלו, מוצגת בהצהרה הממשלתית פרשנות בדבר מהותו של העיקרון, היקפו והתחייבות הממשלה לפעול לקידומו.

מחויבות הממשלה לפעול להנגשת המידע הממשלתי, המוחזק על-ידה כנאמן הציבור, היא פועל יוצא מתפיסה חברתית הרואה בממשלה ובציבור שותפים לקידום מטרות ציבוריות, ובטכנולוגיות המידע המתקדמות כלי מרכזי להגשמת מטרות אלו. מהצורך לשפר את תהליכי קבלת ההחלטות בממשלה ואת יישום החלטותיה, עולה החשיבות שהממשלה תפרסם באופן יזום מידע ממשלתי בעל ערך ציבורי, תאפשר בקרה ציבורית על ביצועי הממשלה ותפעול לשיתוף הציבור בתהליכי קבלת החלטות.

על מנת לקדם תפיסות חברתיות אלו, הגיש השר מיכאל איתן ל"שותפות הממשל הפתוח" את טיוטת תוכנית העבודה הלאומית לשנת 2012. בטיוטת התוכנית, המצורפת כנספח I

להחלטה, מופיעה סקירה של הפעילות הממשלתית שבוצעה עד כה, וכן שורה של התחייבויות ממשלתיות לשנת 2012. ההתחייבויות הכלולות בטיטות התוכנית לקוחות מתוכניות העבודה של יחידת ממשל זמין (משרד האוצר), האגף לתכנון מדיניות (משרד ראש הממשלה), יחידת חופש המידע (משרד המשפטים) ויחידת השירות הממשלתי לציבור (המוקמת כעת במשרד ראש הממשלה). ההתחייבויות הכלולות בתוכנית הפעולה לשנת 2012 לקוחות מתוכניות העבודה של היחידות המנויות לעיל, והן בתחום אחריותן הבלעדי ולא כרוכות בתוספת תקציבית.

בהתאם למפת הדרכים של השותפות הבינלאומית לממשל פתוח, תידרש הממשלה בהמשך להרחיב את תוכנית העבודה ולכלול בה יעדים ארוכי טווח והתחייבויות ל-3 השנים הקרובות.

סעיף 2 להצעה:

מוצע שהממשלה תכונן פורום שיתופי, הכולל נציגי ממשלה שתחום עיסוקם נוגע לענייני הפורום, מארגוני חברה אזרחית, אקדמיה ונציגים נוספים שעיסוקם רלוונטי לתחומי הממשל הפתוח. הקמת הפורום תאפשר לממשלה לקבל משוב ציבורי על תוכניותיה לקידום עקרונות הממשל הפתוח, המופיעות בטיטות תוכנית העבודה לשנת 2012 (נספח I להצעת המחליטים). הפורום המוקם ימליץ לוועדת השרים לעניין שיפור השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח (להלן - "ועדת השרים"), באמצעות השר המופקד על שיפור השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח (להלן - "השר"), על דרכים לקידום מדיניות ממשל פתוח, שיפור השירות הממשלתי לציבור והגברת האמון הציבורי במערכות הממשל.

הפורום ימליץ לוועדת השרים, באמצעות השר, באשר לתוכניות לקידום נושאי ממשל פתוח בממשלת ישראל וכן באשר לשינויים ותוספות נדרשים בטיטות תוכנית הפעולה הלאומית לקידום ממשל פתוח, שהוכנה על-ידי השר במסגרת "שותפות הממשל הפתוח". יובהר כי חלוקת הסמכויות ותחומי האחריות בין גורמי הממשלה, כפי שהייתה ערב קבלת החלטה זו, תיוותר בעינה. הפורום ימליץ על דרכים להרחבת שיתוף הציבור בתהליכי קבלת החלטות; גיבוש מדיניות וכלים מסייעים למשרדי הממשלה בנוגע לאופן שיתוף הציבור בתהליכי תכנון וביצוע מרכזיים בתחומם; הגברת השקיפות הממשלתית; הגברת המודעות הציבורית לנושאי ממשל פתוח ולפעילות הממשלה בתחום זה.

השר יעמוד בראש הפורום וימנה את מרכזו, אשר יהיה עובד מדינה מקרב עובדי המדינה הקיימים. השר ימנה את חברי הפורום באישור ועדת השרים, תוך שמירה על ייצוגיות הרכבו, בכפוף למגוון הדעות, הצרכים והאינטרסים הרלבנטיים אצל בעלי עניין שונים בציבור הישראלי. בחירת חברי הפורום מקרב הציבור תיעשה לאחר היוועצות ציבורית שיקיים השר בדבר הרכב חברי הפורום, ובהתאם לאמות מידה שיקבעו. מינוי חברי הפורום יעשה בכתב מינוי של השר לאחר אישור ועדת השרים, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1502.

הפורום יתכנס פעמיים בשנה ויגיש את המלצותיו לוועדת השרים. יו"ר הפורום יקבע נהלים לפעילות הפורום. הפורום ימלא את תפקידו גם באמצעות תתי-פורומים, שבראשם יעמדו

מנהלי יחידות ממשלתיות רלבנטיות, בהתאם לעיסוקם בקידום עקרונות השקיפות, שיתוף הציבור, אחריותיות ויישום טכנולוגיות מתקדמות. המלצות הפורום יובאו לדיון בוועדת השרים. הפורום יקיים ימי עיון בנושא ממשל פתוח, שיהיו פתוחים להשתתפות הציבור הרחב.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

מצורפים, כנספחים להצעת ההחלטה: הצהרת הממשל הפתוח של השותפות הבינלאומית לממשל פתוח (*Open Government Partnership*), טיוטת תוכנית הפעולה של ממשלת ישראל לשנת 2012, שהוגשה לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח, מכתב ראש הממשלה לבית הלבן מיום 22.8.11; מכתב נשיא ארה"ב, ברק אובמה, לראש הממשלה בנימין נתניהו מיום 12.9.11.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

הצהרת הממשל הפתוח משקפת מחויבות ממשלתית לפעול לקידום הנושא ולשילובו בסדר יומם של מקבלי ההחלטות בממשלה. המשמעות המעשית של ההצעה הנה הקמת צוות בינמשרדי מוביל המגויס ומחויב לנושא, אשר מורכב ממנהלי יחידות המטה הממשלתיות העוסקות בנושאים אלו: יחידת חופש המידע, האגף לתכנון מדיניות, הממונה על התקשוב הממשלתי, יחידת ממשל זמין ויחידת השירות הממשלתי לציבור במשרד האוצר. הפורום הישראלי לממשל פתוח ישמש פלטפורמה שיתופית לנציגי ציבור ובעלי עניין שונים, ויאפשר משוב ציבורי על פעילות הממשלה בנושאים אלו, תוך שמירה על ייצוג מגוון הדעות והאינטרסים בחברה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההצעה נוגעת לכלל משרדי הממשלה.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

ההחלטה עולה בקנה אחד עם קווי היסוד של הממשלה ה-32, וביניהם התחייבות הממשלה לפעול לקידום רפורמות ממשליות לשיפור היציבות והמשילות.

כמו כן, ההחלטה משקפת את מדיניות הממשלה לפעול לקידום מדיניות ממשל פתוח, כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטת הממשלה מס' 2201 מיום 8.8.10 בנושא שיפור השירות הממשלתי לציבור. במסגרת החלטה זו הוקמה ועדת השרים לעניין שיפור השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח, שהוסמכה, בין היתר, לגבש מדיניות כוללת ותוכניות בנושא "ממשל זמין" ו"ממשל פתוח", על-בסיס עקרונות הממשל הפתוח: "שקיפות, דיווח, שיתוף הציבור ואחריותיות".

בהחלטת ממשלה מס' 4288 מיום 19.2.12, הוקמה הוועדה להפחתת הנטל הבירוקרטי ושיפור השירות, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, אשר הוסמכה, בין היתר, לקבוע מדיניות ויעדים ממשלתיים לקידום ממשל פתוח בישראל.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה

מוגש על ידי השר מיכאל איתן
המופקד על השירות הממשלתי לציבור

ה' בניסן התשע"ב
28 במרץ 2012

היועצת המשפטית

ירושלים, ה' ניסן תשע"ב
28 מרץ 2012
תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי
מזהה מלי: 319526D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הצטרפות לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח ומינוי הפורום הישראלי לממשל פתוח

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 2201 מיום 8.8.10, שבה הוחלט להקים ועדת שרים לעניין השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח בראשות השר מיכאל איתן, אשר תפעל, בין היתר, לקידום מדיניות של ממשל פתוח, על בסיס עקרונות הממשל הפתוח: שקיפות, דיווח, שיתוף הציבור ואחריותיות, פועל השר איתן לקדם את הצטרפותה של הממשלה לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח (Open Government Partnership) (להלן: "השותפות").

השותפות היא יוזמה משותפת של ממשלת ארה"ב וממשלת ברזיל, שאליה הצטרפו כ- 40 מדינות, שמטרתה ליישם את עקרונות הממשל הפתוח בפעילות הממשלתית.

השותפות נועדה לקדם שקיפות, להעצים אזרחים, להילחם בשחיתות ולרתום טכנולוגיות חדשות לחיזוק הממשלה. עסקינן במנגנון התנדבותי ולא מחייב.

תהליך ההצטרפות של ישראל לשותפות החל בפניה של ראש הממשלה לבית הלבן, שבה ציין ראש הממשלה את מחויבותה של ממשלת ישראל לפעול לקידום עקרונות הממשל הפתוח, והודיע על כוונתה של הממשלה להצטרף לשותפות ועל נכונותה לפעול בהתאם למפת הדרכים של השותפות; בחודש דצמבר 2011 הגיש השר המופקד על שיפור השירות הממשלתי לציבור, מיכאל איתן (להלן: "השר"), לשותפות את טיוטת תוכנית הפעולה של הממשלה לשנת 2012, שבה מופיעה סקירה של הפעילות הממשלתית שבוצעה עד כה בהקשר של ממשל פתוח, וכן שורה של התחייבויות ממשלתיות לשנת 2012.

השלמת ההצטרפות לשותפות צפויה להתרחש בחודש אפריל 2012.

היועצת המשפטית

כחלק מתהליך ההצטרפות לשותפות מקבלת הממשלה החלטה להצטרף לשותפות ולקדם את מדיניות הממשל הפתוח בישראל על בסיס ארבעת עקרונות הממשל הפתוח: שקיפות ודיווחיות, שיתוף הציבור, אחריות ויישום טכנולוגיות חדשניות, וזאת במסגרת "הצהרת הממשל הפתוח" (סעיף 1 להצעת ההחלטה).

בהתאם למפת הדרכים של השותפות, על הממשלה להרחיב את טיטת תכנית הפעולה ולכלול בה יעדים ארוכי טווח, וזאת באמצעות תהליך של שיתוף הציבור. בהתאם לכך מוצע להקים פורום שיתופי, כאמור בסעיף 2 להצעת ההחלטה.

הפורום הישראלי לממשל פתוח (להלן: "הפורום") מוקם כתשתית שיתופית של נציגים בעלי עניין מהממשלה, מארגוני החברה האזרחית, מהאקדמיה ונציגים נוספים שעיסוקם רלבנטי לתחומי הממשל הפתוח, ונועד לאפשר לממשלה לקבל משוב ציבורי על תוכניותיה לקידום עקרונות הממשל הפתוח. הפורום עתיד להמליץ לוועדת השרים לעניין השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח (להלן: "ועדת השרים"), באמצעות השר, על דרכים לקידום מדיניות ממשל פתוח, שיפור השירות הממשלתי לציבור והגברת אמון הציבור במערכות הממשל. כמו כן, הפורום ימליץ לוועדת השרים, באמצעות השר, על יעדים לקידום מדיניות ממשל פתוח, על שינויים ותוספות בטיטת תוכנית הפעולה המוגשת לשותפות ויגבש המלצות למדיניות ולכלים מסייעים למשרדי הממשלה בנוגע לשיתוף הציבור בתהליכי תכנון וביצוע.

עסקינן בפורום מסוג ועדה ציבורית מיעצת כמשמעותה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1502. תפקידו של הפורום לייעץ ומלבד תפקיד זה אין לו כל סמכות מינהלית. לפיכך, אין למסקנות והמלצות הפורום גם כל מעמד משפטי מחייב. עם זאת, אם הממשלה תבקש להתבסס על מסקנות והמלצות הפורום בהפעלת סמכויותיה או בקביעת מדיניות, יהיו אלה חלק מן ההליך המינהלי.

לאור מטרת הקמת הפורום, יש להקפיד כי הוא יורכב באופן שיאפשר לשקול ולאזן בין כלל השיקולים הכרוכים בקביעת מדיניות בתחום הממשל הפתוח, בהתאם לאמות מידה שייקבעו. במסגרת זו, מן הראוי שהפורום ישתף וישקף מגוון דעות של מגזרים שונים ושל האקדמיה, על מנת שהמלצות הפורום ישענו על עבודה מסודרת, מאוזנת ומקצועית.

מינוי חברי הפורום ייעשה בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה האמורה: בהתאם להנחיה, ועל מנת לוודא שהרכב הוועדה מאוזן ואינו נגוע בניגוד עניינים, יבחן מינויים של המועמדים על ידי הלשכה המשפטית במשרד ראש הממשלה בטרם אישור ועדת השרים והוצאת כתבי מינוי על ידי השר.

יוער כי בגיבוש הפורום יש לתת ביטוי הולם בנסיבות העניין לייצוגן של נשים ממגוון קבוצות האוכלוסיה (סעיף 1ג לחוק שיווי זכויות האשה, התשי"א-1951).

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים. הערותיהם של היועצים המשפטיים הוטמעו בנוסח הצעת ההחלטה, אשר אושרה על ידם.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:
אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

בברכה,
שלומית ברנע-פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית

Open Government Declaration

September 2011

As members of the Open Government Partnership, committed to the principles enshrined in the Universal Declaration of Human Rights, the UN Convention against Corruption, and other applicable international instruments related to human rights and good governance:

We acknowledge that people all around the world are demanding more openness in government. They are calling for greater civic participation in public affairs, and seeking ways to make their governments more transparent, responsive, accountable, and effective.

We recognize that countries are at different stages in their efforts to promote openness in government, and that each of us pursues an approach consistent with our national priorities and circumstances and the aspirations of our citizens.

We accept responsibility for seizing this moment to strengthen our commitments to promote transparency, fight corruption, empower citizens, and harness the power of new technologies to make government more effective and accountable.

We uphold the value of openness in our engagement with citizens to improve services, manage public resources, promote innovation, and create safer communities. We embrace principles of transparency and open government with a view toward achieving greater prosperity, well-being, and human dignity in our own countries and in an increasingly interconnected world.

Together, we declare our commitment to:

Increase the availability of information about governmental activities. Governments collect and hold information on behalf of people, and citizens have a right to seek information about governmental activities. We commit to promoting increased access to information and disclosure about governmental activities at every level of government. We commit to increasing our efforts to systematically collect and publish data on government spending and performance for essential public services and activities. We commit to pro-actively provide high-value information, including raw data, in a timely manner, in formats that the public can easily locate, understand and use, and in formats that facilitate reuse. We commit to providing access to effective remedies when information or the corresponding records are improperly withheld, including through effective oversight of the recourse process. We recognize the importance of open standards to promote civil society access to public data, as well as to facilitate the

interoperability of government information systems. We commit to seeking feedback from the public to identify the information of greatest value to them, and pledge to take such feedback into account to the maximum extent possible.

Support civic participation. We value public participation of all people, equally and without discrimination, in decision making and policy formulation. Public engagement, including the full participation of women, increases the effectiveness of governments, which benefit from people's knowledge, ideas and ability to provide oversight. We commit to making policy formulation and decision making more transparent, creating and using channels to solicit public feedback, and deepening public participation in developing, monitoring and evaluating government activities. We commit to protecting the ability of not-for-profit and civil society organizations to operate in ways consistent with our commitment to freedom of expression, association, and opinion. We commit to creating mechanisms to enable greater collaboration between governments and civil society organizations and businesses.

Implement the highest standards of professional integrity throughout our administrations. Accountable government requires high ethical standards and codes of conduct for public officials. We commit to having robust anti-corruption policies, mechanisms and practices, ensuring transparency in the management of public finances and government purchasing, and strengthening the rule of law. We commit to maintaining or establishing a legal framework to make public information on the income and assets of national, high ranking public officials. We commit to enacting and implementing rules that protect whistleblowers. We commit to making information regarding the activities and effectiveness of our anticorruption prevention and enforcement bodies, as well as the procedures for recourse to such bodies, available to the public, respecting the confidentiality of specific law enforcement information. We commit to increasing deterrents against bribery and other forms of corruption in the public and private sectors, as well as to sharing information and expertise.

Increase access to new technologies for openness and accountability. New technologies offer opportunities for information sharing, public participation, and collaboration. We intend to harness these technologies to make more information public in ways that enable people to both understand what their governments do and to influence decisions. We commit to developing accessible and secure online spaces as platforms for delivering services, engaging the public, and sharing information and ideas. We recognize that equitable and affordable access to technology is a challenge, and commit to seeking increased online and mobile connectivity, while also identifying and promoting the use of alternative mechanisms for civic engagement. We commit to engaging civil society and the business community to identify effective practices and innovative approaches for leveraging new technologies to empower people and promote transparency in government. We also recognize that increasing access to technology entails supporting the ability of governments and citizens to use it. We commit to supporting and developing the use of technological innovations by government employees and citizens alike. We also understand that technology is a complement, not a substitute, for clear, useable, and useful information.

We acknowledge that open government is a process that requires ongoing and sustained commitment. We commit to reporting publicly on actions undertaken to realize these principles, to consulting with the public on their implementation, and to updating our commitments in light of new challenges and opportunities.

We pledge to lead by example and contribute to advancing open government in other countries by sharing best practices and expertise and by undertaking the commitments expressed in this declaration on a non-binding, voluntary basis. Our goal is to foster innovation and spur progress, and not to define standards to be used as a precondition for cooperation or assistance or to rank countries. We stress the importance to the promotion of openness of a comprehensive approach and the availability of technical assistance to support capacity- and institution-building.

We commit to espouse these principles in our international engagement, and work to foster a global culture of open government that empowers and delivers for citizens, and advances the ideals of open and participatory 21st century government.

שותפות ממשל פתוח

טיוטת תוכנית הפעולה¹ 2012

דצמבר 2011

1. הקדמה

ממשלת ישראל החליטה לקדם את מדיניות הממשל הפתוח, ולהצטרף ליוזמת ה"שותפות הבינלאומית לקידום מדיניות הממשל הפתוח" על בסיס ההבנה שחידושי טכנולוגיית התקשורת והמידע מאפשרים להעמיק ולשפר במידה רבה את מערכת היחסים הדמוקרטית המסורתית שבין הפרט לממשל. מטרת מדיניות הממשל הפתוח היא להעצים את הפרט, את החברה ואת המדינה על בסיס שלושה עקרונות:

- שקיפות ודיווחיות
- שיתוף הציבור
- אחריותיות.

שלושת העקרונות הללו בצירוף ההכרה בחשיבות הטכנולוגיה כמאפשרת השינוי הם ארבעת רכיביה המרכזיים של יוזמת "השותפות הבינלאומית לקידום מדיניות הממשל הפתוח".

עקרון השקיפות והדיווחיות

ממשלת ישראל מכבדת את חופש המידע ומחויבת לקידום השקיפות והדיווחיות במרחב הציבורי. מדובר במעבר מתפיסה הרואה את הממשלה כבעלת מונופול על המידע שבידיה לתפיסה הרואה במידע משאב ציבורי, שלציבור יש זכות גישה מרבית אליו ושעל הממשלה מוטלת החובה להנגישו לציבור ולאפשר לציבור לבצע בו שימושים מגוונים, לרבות עיבודו והשבתו. עקרון השקיפות והדיווחיות ייושם בכפוף למגבלות הקבועות בדין, לרבות התחשבות בזכויות הפרט ובאינטרסים ציבוריים אחרים הקבועים בחוק, כמו הזכות לפרטיות, ביטחון המדינה וקניין רוחני.

עקרון שיתוף הציבור

ממשלת ישראל תפעל לגיבוש מדיניות בנוגע לשיתוף ציבור בתהליכי תכנון וביצוע מרכזיים בעבודת הממשלה במטרה לתרום לתהליכי קבלת ההחלטות, לשפר את ביצוע מדיניות הממשלה ולחזק את אמון הציבור במערכות הממשל.

עקרון האחריותיות

ממשלת ישראל לפעל לקידום האחריותיות (Accountability - אחריותם של נבחרי הציבור כלפי בוחריהם) כחלק מתפיסה השואפת למימוש זכותו של הציבור לבקר את ביצועי הממשל, אגב בחינת תפקודם של נבחרי הציבור ומשרדי הממשלה על פי אמות מידה ברורות. על כן, תפעל

¹ הגרסה העברית של תוכנית הפעולה של ממשלת ישראל במסגרת היוזמה הבינלאומית לממשל פתוח הינה טיוטה מתורגמת של המסמך המקורי באנגלית

הממשלה לפרסם מידע על תכניות העבודה ויעדיהן; תדווח על רמת השירות הממשלתי ועל רמת הנטל הביורוקרטי; תפעל לבחינת שביעות רצון הציבור מפעילות הממשלה אגב שאיפה מתמדת לשיפור ולמצוינות.

יישום הטכנולוגיות החדשניות

ממשלת ישראל תפעל להטמעת טכנולוגיות מידע חדשניות ואינטראקטיביות, ותפעל לפיתוח כלים טכנולוגיים המסוגלים לשכלל את זרימת המידע הממשלתי, את השיח שבין הממשל והציבור ואת השירות הממשלתי לציבור. על הממשלה לגבור על קשיים ארגוניים, פוליטיים וחברתיים כדי לחולל את השינויים המתחייבים מהצורך ביישום הטכנולוגיה. הצבת תהליכי ההטמעה בקדמת סדרי העדיפויות של הממשלה ושל המנהיגות הממשלתית המרכזית והמשרדית היא תנאי חיוני להצלחה.

במסגרת הצטרפותה של ממשלת ישראל ל"שותפות הממשל הפתוח" קיבלה על עצמה הממשלה לפעול בהתאם למפת הדרכים של השותפות ולהתמקד בשני אתגרים מרכזיים:

1. שיפור השירות הממשלתי לציבור- ממשלת ישראל תפעל לשיפור השירות הניתן לציבור ולאספקת רמת וחווית שירות גבוהה. לשם כך, תפעל הממשלה לאימוץ עקרונות הניהול והמדידה המקובלות כיום במגזר הפרטי והעסקי, בשינויים המתחייבים למגזר הציבורי, ולמען העלאת המודעות בעניין זה הן בקרב נותני השירותים בממשלה והן בקרב הציבור הרחב. כמו כן תפעל הממשלה להקמת יחידת שירות לקוחות ממשלתית, למדידת ביצועי השירות הציבורי ולפרסומם ולהרחבת השימוש בטכנולוגיות שירות מתקדמות במגזר הממשלתי.

2. הגברת אמון הציבור במערכות הממשל- הממשלה תקדם יוזמות ופרויקטים בתחום שקיפות המידע והנגשתו לציבור, באופן שיאפשר לציבור לעקוב אחר ביצועי הממשלה. הממשלה תציג תכניות עבודה של משרדי הממשלה באופן שהציבור יוכל לעקוב אחר העמידה ביעדים בלוחות הזמנים שנקבעו. כמו כן, הממשלה תקדם מהלכי שיתוף ציבור הנוגעים לתהליכי תכנון וביצוע מרכזיים בעבודתה. פעילות זו, השואפת להדק את הפיקוח הציבורי על עבודת הממשלה, חותרת לצמצום מחדלים ושחיתויות ולהגביר את האמון במערכות הממשל.

כחלק ממחויבותה של ממשלת ישראל למפת הדרכים של "שותפות הממשל הפתוח" תגדיר הממשלה במסמך זה סדרת יעדים ברורים לשנת 2012, לגבי כל אחד מן האתגרים המוזכרים לעיל. כמו כן תקים ממשלת ישראל מנגנון היועצות חוצה מגזרים, בהשתתפות נציגים בכירים מהממשלה, מהאקדמיה, מארגוני המגזר השלישי ומהציבור הרחב.

ממשלת ישראל מעוניינת להיעזר בניסיוןן של המדינות החברות בשותפות, בדיווחים ובידע שיופצו בפורומים הרב-מדינתיים במסגרת השותפות. כמו כן תדווח הממשלה באופן שוטף על הידע ועל הניסיון הנצבר במסגרת תהליך יישום ההתחייבויות, ותעמידם לרשות המדינות החברות בשותפות.

2. סקירת יוזמות קיימות בתחום הממשל הפתוח

1. שיפור השירות הממשלתי לציבור

א. הנגשת מאגרי מידע של משרדי ממשלה לציבור

ממשלת ישראל פועלת להגברת השימושיות (usability) והאפקטיביות (effectiveness) של המידע הממשלתי, לשכלול המידע הממשלתי המוצג באינטרנט, לשילוב כמה משרדים בתהליך מקוון אחד, ולהפצה מוגברת של המידע הממשלתי, בצורה נגישה, מאובטחת ורב-ערוצית.

1. **פורטלים ממשלתיים למידע ושירותים:** ממשלת ישראל הקימה פורטלים בתפיסת "החלון הבודד" (single window) לקבלת מידע ושירותים בתהליכים מורכבים ובתהליכים חוצי משרדים. הפורטלים מאפשרים התמצאות בתהליך השירות, קבלת מידע שימושי וביצוע חלק מן השירותים באופן מקוון. דוגמה אחת היא פורטל ספקים, הכולל מאגר ספקים ממשלתי וכן מידע בתחומים פיננסיים, בנושאי מכרזים וביצוע תהליכי רכש מקוונים. דוגמאות נוספות הן פורטלי עשיית עסקים הכוללים רישוי עסקים, רישוי ובנייה, ייבוא ופתיחת עסק. שער הממשלה המרכזי הוא פורטל gov.il הכולל מדריכים במגוון נושאים, הסברים לבעלי זכויות וקישורים לאתרי האינטרנט הרלוונטיים של יחידות הממשלה ושל הרשויות המקומיות.

2. **מאגרי מידע ממשלתיים:** משרדי הממשלה מפרסמים באורח שוטף יישומים מקוונים המתבססים על מאגרי המידע הממשלתיים, וכוללים יכולות תחקור ושליפת מידע. בין היתר, מתפרסמים מחשבוניס וסימולטורים למידע על זכויות אישיות, כגון: מידע על עסקאות ובעלויות במקרקעין; זכויות לקצבאות, לסובסידיות ולפטור ממס; ומידע על שעבודים ועל משכונות.

3. **שירות הטפסים והתשלומים הממשלתי:** שירות זה כולל כיום 1,800 טפסים, חלקם מאפשרים ביצוע תהליך שירותי מלא באמצעות האינטרנט. שירות התשלומים מנגיש ברשת אינטרנט כיום מאות סוגי תשלום עבור יחידות הממשלה והרשויות המקומיות, המתבצעים באמצעות כרטיס אשראי או העברה בנקאית. היקף העסקאות לשנת 2011 צפוי לעמוד על כ-14 מיליארד ש"ח.

4. **אתרי אינטרנט ממשלתיים:** במטרה להביא למבנה צורני אחיד לאתרי האינטרנט הממשלתיים, לפרסום מידע חיוני באתרי הממשלה ולשימושיות אתרי האינטרנט לכל קהלי היעד (דוברי בשפות זרות ובעלי מוגבלויות), נבדקים אתרי המשרדים ביחס לתבנית הממשלתית הקיימת והתוצאות מתפרסמות בדוח שנתי ומדווחת לוועדת המדע והטכנולוגיה בכנסת.

ב. Cutting Red Tape (הפחתת הנטל הבירוקרטי)

ממשלת ישראל פועלת לפישוט תהליכי עבודה פנים-משרדיים ותהליכים חוצי משרדים, ומפתחת יוזמות שמטרתן הקניית כלים להפחתת הנטל הבירוקראטי ופיתוח תודעת שירות בקרב עובדי הציבור.

1. **הקמת ועדת שרים לעניין שיפור השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח:** סמכויותיה העיקריות של הוועדה הן: גיבוש מדיניות כוללת ותכניות בתחום השירות הממשלתי לציבור;

גיבוש מדיניות והחלטות לביצוע בתחומי ממשל פתוח על בסיס ארבעת עקרונות הממשל הפתוח; גיבוש הנחיות למשרדי הממשלה בנושאים של פישוט וייעול תהליכים; גיבוש תהליכי מדידה ואמנות שירות; העמקת הידע המקצועי בתחום ממשל פתוח ושירות לציבור; ייזום פרויקטי IT מרכזיים למטרות אלו.

2. הוועדה הבינמשרדית לשיפור תהליכי עשיית עסקים: מתוקף החלטת הממשלה מיוני 2009, הקימה ממשלת ישראל ועדת היגוי, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, לשיפור ולייעול תהליכי עשיית עסקים בישראל. הוועדה הוסמכה לבחון את הנושא ולהציע דרכים להפחתת הנטל הבירוקראטי על המגזר העסקי (נטל המוערך כ-30 מיליארד ש"ח בשנה). בין היתר התבקשה הוועדה לבחון עסקים תחום זה במדינות העולם, להעריך כשלים קריטיים בתהליכי עשיית עסקים בישראל, לקבוע יעדים כמותיים ומדדים לבחינת התהליכים הללו, ולהטמיע דרכים לשיפורם, לפישוטם ולייעולם בהתבסס על מדד *doing business* של הבנק העולמי.

2. הגברת האמון הציבורי במערכות הממשל

א. פרויקטים לחיזוק הדמוקרטיה ההשתתפותית

ממשלת ישראל יזמה תהליכים של שיתוף הציבור בנושאים מרכזיים שעלו על סדר יומה של הממשלה: חקיקה, רפורמות ממשלתיות והחלטות שוטפות בנושאים בעלי השפעה ציבורית נרחבת. שימוש בכלים לשיתוף ציבור בתהליכי קביעת מדיניות מבקש לתרום להגברת ההסכמות ולצמצום קונפליקטים. קבלת מידע נרחב על עמדות הציבור בשלבי תכנון מדיניות וקבלת החלטות מאפשרת שימוש בידע מגוון ממקורות שונים, צמצום הניכור שבין הציבור והשלטון והצגת פתרונות חדשניים, מגוונים ומקוריים לקובעי המדיניות.

1. תכנון הרפורמה לשיפור השירות הממשלתי לציבור וממשל פתוח: באוגוסט 2010 קיבלה הממשלה החלטה על רפורמה בשירות הממשלתי לציבור. תכנון הרפורמה התבצע בתהליך נרחב ומקיף של שיתוף ציבור, ובסיוע מערך ענף של מתנדבים. השר מיכאל איתן, שיזם את התכנית, קיים שולחנות עגולים עם מומחים בתחומי הטכנולוגיה, המשפט ושירות לקוחות, שסייעו בהתנדבות לגבש את התכנית. כמו כן התקיימו הליכי היועצות ציבורית עם ארגוני מגזר שלישי ולעם אזרחים מן השורה, שהתבקשו, ביוזמת הממשלה, להתייחס להחלטת הממשלה ולטיוטות התכנית ולהעיר לגביהן. כך קודמו פרויקטים כמו שירות לקוחות ממשלתי ונמ"ל (ראו להלן חלק 3).

2. פרויקט "שיתוף הציבור": באתר שיתוף הציבור מוצגות לדיון ציבורי רפורמות ממשלתיות, הצעות חוק ממשלתיות והחלטות ממשלה בעלות השפעה ציבורית נרחבת. הציבור מוזמן להצביע בעד או נגד הנושא הנידון וכן להביע את עמדותיו באופן מפורט על גבי במות שיתופיות שבאתר. עמדות הציבור והצעותיו מובאות לידיעת קובעי המדיניות בוועדות פרלמנטריות ובוועדות שרים כחלק מהדיון השוטף בנושא הרלוונטי, ולעתים מוטמעות כחלק מהחקיקה או מהחלטות הממשלה. במקרים מסוימים הוזמן הציבור לפגישות עם נציגי המשרדים, ובמקרים נוספים העמידו משרדי הממשלה נציגים מקצועיים למענה על שאלות או הערות. נושאים מרכזיים שעלו לדיון באתר הם: חוק ההסדרים; התכנית הלאומית למניעת עישון; ורפורמת הרעש של המשרד לאיכות הסביבה. כמו כן, התקיים באתר שימוע ציבורי בפרויקט *Google Street View* והועלו

עמדות הציבור בשאלה "האם לאפשר לחברה לצלם את רחובות ישראל?". השימוש באתר צובר תאוצה, ועשרות אלפי גולשים פוקדים אותו מדי חודש.

3. שימוע ציבורי בפעילות הוועדה לשינוי חברתי-כלכלי: מחאה חברתית ארצית שפרצה בישראל בחודש אוגוסט האחרון סביב סדר היום הכלכלי-חברתי של המדינה חייבה את ממשלת ישראל לבחון ולהעריך מחדש את חלוקת הנטל הציבורי ואת הקצאת המשאבים בין קבוצות אוכלוסיה שונות. ועדה ציבורית שהוקמה לצורך כך קיימה תהליך שימוע ציבורי שבמסגרתו השמיעו את קולותיהם רבבות אזרחים ונציגי ציבור. ארגוני מגזר אזרחי ואזרחים מן השורה הוזמנו להשמיע את דברם לפני הוועדה, בפורומים פומביים, בשולחנות עגולים, בדיונים ייעודיים ובאתר אינטרנט וכן במענה לקול קורא שפורסם על ידי הוועדה. אתר "הידברות", שהוקם במסגרת פעילות הוועדה, אפשר לציבור להעלות נושאים על סדר יומה של הוועדה, להתבטא בנושאים שנידונו ולהגיב "און ליין" לדיונים ששודרו. כדי להפוך את האתר לבימת שיח פתוחה הוזמנו הגולשים להעלות מאמרי דעה וניירות עמדה, חלקם ביקורתיים מאוד, לגבי מדיניות הממשלה. במסגרת פעילות "הידברות" שודרו שמונה דיונים של הוועדה, הועלו כ- 140 מאמרים וניירות עמדה, ונאספו באתר 3,336 הצעות גולשים, שהובאו לפני הוועדה. כמו כן, מפורסמים דו"ח הוועדה וההתייחסויות שקיבלה במענה לקול הקורא באתר. ההמלצות שהתקבלו, המיושמות בימים אלו בתיקוני חקיקה, בהחלטות ממשלה ובהקצאת משאבים מחודשת, מעידות על עוצמת ההשפעה הציבורית בתהליך זה.

ב. הגברת האחראיות: שימוש בכלי מדידה ובקרה ופרסום מידע ממשלתי

הגברת האחראיות מחייבת אימוץ שיטות מדידה ובקרה ופרסום המידע הנמדד באופן שיאפשר לציבור להתחקות על יישום מדיניות הממשלה ועל העמידה ביעדיה, לבחון את ניצול תקציב המדינה, לבדוק את מידת הנטל הביורוקרטי ביחידות הממשלה ולאמוד את איכות השירותים הממשלתיים הניתנים לו. להלן דוגמאות לפרויקטים שביצעה ממשלת ישראל.

1. פורטל data.gov.il: הפורטל הוקם מכוח החלטת ממשלה וכולל סדרות נתונים בעלות חשיבות ציבורית, בפורמט פתוח ונגיש לציבור (בקובצי אקסל). כמו כן נכללים בפורטל, באופן חלקי, רשימת מאגרי המידע הממשלתיים ציבורית החשובים לציבור.

2. דו"ח ממשל זמין: דוח שנתי זה מתפרסם מזה כשש שנים ומדרג את המידע ואת השירותים המקוונים בפרמטרים, כגון: זמינות השירותים, זמינות מידע, עמידה בתקינה הממשלתית להנגשת תוכני חובה ולשימוש בעלי מוגבלויות. דירוג המשרדים עודד חלק ממשרדי הממשלה להכניס לתכניות העבודה נושאים שיקדמו את דירוגם, כגון: הוספת תשלומים, טפסים, הנגשת אתר המשרד, נגישות דפדפנים וניצול הרשתות החברתיות.

3. אתר התקציב הפתוח: לנוכח דרישה ציבורית העביר משרד האוצר, משנת 2011, את נתוני התקציב על גבי קובצי אקסל. באמצעות הנתונים שהתפרסמו בנתה הסדנא לידע ציבורי (ארגון אזרחי הפועל ללא מטרות רווח) את אתר התקציב הפתוח, המאפשר חיפוש והתמצאות בתקציב

המדינה בחתכים שונים. באתר זירות שיתופיות המאפשרות דיון בסעיפי התקציב ושיתוף ברשתות חברתיות.

3. התחייבויות לשנת 2012

ממשלת ישראל תמשיך ליזום ולפתח תכניות מבוססות טכנולוגיה המשקפות את עקרונות הממשל הפתוח. התכניות המוצגות להלן נבחרו על בסיס שלושה קריטריונים עיקריים:

1. פרויקטים המתמקדים באחד משני האתגרים המרכזיים שבחרה ממשלת ישראל במסגרת השותפות:

- שיפור השירות הממשלתי לציבור והפחתת הנטל הביורוקרטי.

- הגברת אמון הציבור במערכות הממשל.

2. פרויקטים המשלבים מספר משרדי ממשלה.

3. פרויקטים העוסקים בהקמת תשתיות ארגוניות וטכנולוגיות חדשות או תכניות פורצות דרך.

א. התחייבויות בתחום שיפור השירות לציבור והפחתת הנטל הביורוקרטי

1. **הקמת יחידת השירות הממשלתי לציבור** - בימים אלו מקימה הממשלה יחידת

מטה מרכזית לשיפור השירות הממשלתי לציבור. היחידה תופקד על פיתוח תורת שירות לקוחות ממשלתית, על קביעת סטנדרטים ועל פיתוח פרויקטים מרכזיים לשיפור השירות. היחידה תפעיל מערך מדידה ובקרה על שירותי הממשלה ותפרסם את מדד השירות הממשלתי לציבור. היחידה תספק הנחיה מקצועית ותתאם את פעילותה מול הגורמים המופקדים על השירות ביחידות הממשלה השונות.

יעדים: ממשלת ישראל תפעל לסיום הקמת היחידה, לאיוש המשרות ולכתיבת תכניות העבודה המפורטות של היחידה. היחידה תבצע תהליך מדידה שוטף באשר לרמת השירות ביחידות הממשלה ותפרסם את דוח השירות הממשלתי לציבור לשנת 2012. היחידה תקיים פעילות שוטפת מול משרדי הממשלה, במטרה לקבוע תקן מחייב ומוסכם לרמות השירות הנדרשות ביחידות השונות.

2. הקמת יחידת מטה התקשוב הממשלתי בראשות הממונה על התקשוב

הממשלתי - במטרה לשפר את יכולת התיאום והשיתוף בין מערכות המידע הממשלתיות, החליטה ממשלת ישראל להקים יחידת מערכות מידע מרכזית ולהעמיד בראשה את מנהל מערכות המידע הממשלתי (Government CIO). ליחידה הוקנו סמכויות נרחבות, ובהן: פיתוח אסטרטגיות טכנולוגיות המידע IT הממשלתי, פיתוח פרויקטי IT ממשלתיים רותביים, הנחלת ארכיטקטורה וסטנדרטים אחידים ליחידות התקשוב בממשלה וקידום שיתוף מאגרי מידע וידע מקצועי בין גופי הממשלה. בין השאר, יופקד הממונה על התקשוב הממשלתי על יחידת ממשל זמין המקדמת שירותי ממשל דיגיטליים לציבור ובונה תשתית טכנולוגית רוחבית לשירותים משרדיים. ממשלת ישראל אישרה את בחירתה של הממונה על התקשוב הממשלתי בהחלטת הממשלה מס' 4375 מיום 11 מרץ 2012.

יעדים: הממונה על התקשוב הממשלתי מונתה לאחרונה. איוש המשרות ביחידה יושלם בתום החציון הראשון של השנה. עם הקמתה תפעל היחידה לכתובת תכנית עבודה מפורטת ומתוקצבת ולמיסוד הפעילות מול יחידות הממשלה.

3. קטלוג מקוון של שירותי הממשלה (מעש"ה) - מעש"ה יהיה קטלוג מקוון המבוסס על מערכת תכנים שיתופית. הקטלוג יכלול מידע מגוון על שירותי ממשלה, בממשק אחד, מחולק לשדות מידע קבועים. בקטלוג ייכלל מידע על תיאור השירות, על תנאי הזכאות, על מועדי קבלת השירות ומקום קבלתם, וכן תגובות גולשים ומידע מבעלי עניין נוספים בחברה האזרחית. היחידות הממשלתיות יעדכנו את המידע הכלול בקטלוג באופן שוטף. בשלב מאוחר יותר יציג הקטלוג קישור לשכבות מידע נוספות, הכוללות מידע מורכב יותר בנושא זכויות, מחשבוניים, סימולטורים ומנועי חיפוש.

יעדים: צוות ההקמה של הפרויקט מאויש בימים אלו, ובמהלך השנה יתבצע פיילוט להקמת קטלוג השירותים בשלושה עד עשרה משרדי ממשלה עתירי המספקים שירותים רבים לציבור.

4. הקמת מרכז קשר ממשלתי (נמ"ל - נקודות מפגש לאזרח) - במסגרת פרויקט זה תיבחן במהלך שנת 2012 האפשרות להקים מרכז מענה טלפוני לקבלת מידע על שירותי הממשלה. המידע שיימסר יתבסס על קטלוג השירותים המקוון (מעש"ה). לצורך כך, יתבצע איפיון של הפרויקט, וכן יתבצעו בדיקת תועלתו ועלותו. במהלך השנה תקבל הממשלה החלטה האם לבצע את הפרויקט, וכן ייבחנו שלבי המשך אפשריים לפרויקט. כמו כן, תיבחן האפשרות לספק במסגרת הנמ"ל שירותים בסיסיים כגון זימון תורים, ביצוע תשלומים, מילוי טפסים וכן ניתוב ומעקב אחר אופן הטיפול בפניות הציבור במשרדי הממשלה, עד להשלמת הטיפול בפניות אלו. במסגרת האיפיון תיבחן האפשרות שהמרכז ישלב את מרכזי המענה הקולי הקיימים ביחידות הממשלה וכן ייבחן אופן שילובם של המרכזים הקיימים במסגרת מרכז ממשלתי מרכזי. **יעדים: אפיון מפורט של מרכז הקשר הממשלתי וקבלת החלטה האם לפרסם מכרז להתקשרות עם חברה מפעילה של השירות הטלפוני.**

5. ועדה בינמשרדית לשיפור תהליכי עשיית עסקים - בהמשך להקמת ועדת ההיגוי לשיפור ולייעול תהליכי עשיית עסקים בישראל (ראו לעיל סעיף 2.1.2.2) תפעל הוועדה בשנת 2012 להשקת "פורטל העסקים" שיכלול מידע מקיף ומרוכז על אודות שירותים לעסקים ותמשיך לבחון תהליכים חוצי משרדים במטרה להפחית את הנטל הבירוקראטי ולשפר את השירות הניתן לעסקים.

6. פיתוח תשתיות טכנולוגיות להספקת שירותי ממשלה - ממשלת ישראל תאפשר הספקת מידע ושירותים אישיים באמצעים מקוונים, תוך כדי שמירה מיטבית על פרטיות הנתונים ונקיטת אמצעים המבטיחים את זיהוי הלקוח ברמת ודאות גבוהה.

יעדים (1): בחינת וקביעת סטנדרטים למערכת לזיהוי אורח מרחוק, העומדת בקריטריונים מחמירים של אבטחת מידע והמתבססת על שימוש בתעודת זהות חכמה. עד לחלוקת תעודות זהות חכמות ייבחנו חלופות להזדהות לצורך קבלת מידע אישי ושירותי ממשלה, שיעמדו בקריטריונים האמורים.

יעדים (2): פיתוח שרת הטפסים והתשלומים הממשלתי- ממשלת ישראל תמשיך ותפעל לפיתוח ולהנגשה של 120-150 שירותי טפסים חדשים.

יעדים (3): פיתוח תשתיות למידע ולשירותים ממשלתיים באמצעות מכשירי סלולר- במהלך השנה ממשלת ישראל תבחן טכנולוגיות מתאימות לפיתוח יישומים ממשלתיים לעולם הסלולר ולפיתוח תשתית מרכזית שתאפשר ליחידות הממשלה לפתח יישומים סלולאריים.

ב. הגברת האמון הציבורי במערכות הממשל

1. הקמת יחידת חופש המידע במשרד המשפטים- ממשלת ישראל נתקלת בקשיים ביישום חוק חופש המידע, בין היתר בשל אופן הטמעת החוק ברשויות הציבוריות, חוסר תיקצוב תחום זה ואי קביעת סטנדרטים אחידים לטיפול בבקשות לקבלת מידע. יחידת חופש המידע, המוקמת בימים אלו במשרד המשפטים, הוסמכה לקבוע מדיניות רוחבית מחייבת לפרסום יזום של מידע ממשלתי וסטנדרטים לפישוט תהליכי הגשת בקשות לחופש מידע. כמו כן הוסמכה היחידה להקים ולנהל אתר אינטרנט מרכזי לחופש המידע; לקבוע קווים מנחים לפרסום מידע יזום בידי הממשלה; לקיים ימי עיון ולהעניק ייעוץ מקצועי לממונים על חופש המידע ביחידות הממשלה ובמגזר הציבורי; לברר תלונות נגד משרדי הממשלה בעניין אכיפת חוק חופש המידע בעניינים מסויימים; ולפעול להגברת המודעות הציבורית לנושאי חופש מידע. מנהלת היחידה מונתה בחודש נובמבר 2011.

יעדים : סיום הקמת היחידה וגיוס עובדיה. גיבוש מדיניות והכנת תכניות העבודה הראשונות. מיסוד פעילות שוטפת מול הממונים על חופש המידע במשרדי הממשלה ובמגזר הציבורי. הקמת אתר האינטרנט המרכזי לחופש המידע. הכנת ימי עיון והשתלמויות לעובדי המגזר הציבורי.

2. שיתוף הציבור בתהליכי גיבוש מדיניות

ממשלת ישראל תפעל להרחבת החשיפה הציבורית לתהליכי תכנון וקביעת מדיניות ותזמין את הציבור להתייחס לנושאים מרכזיים שעל סדר יומה.

יעדים (1): פיתוח תשתית טכנולוגית לשיתוף הציבור: ממשלת ישראל תשיק תשתית טכנולוגית מרכזית לשיתוף הציבור, שתועמד לרשות משרדי הממשלה. התשתית תכלול כלים שיתופיים שיאפשרו הצגת תמצית הדיונים והצגת עמדות הציבור. הממשלה תפעל לעודד שימוש בכלים אלו במשרדי הממשלה.

יעדים (2): גיבוש מדיניות לתהליכי שיתוף הציבור: ממשלת ישראל תגבש מדיניות וכלים מסייעים למשרדי הממשלה בנוגע לאופן שיתוף הציבור בתהליכי תכנון וביצוע מרכזיים בתחומם.

יעדים (3): הרחבת הדיון הציבורי בתהליכי קביעת מדיניות: במהלך השנה תיזום ממשלת ישראל חמישים דיונים ציבוריים מקוונים לפחות, בנושאים העומדים על סדר יומה.

3. שיתוף פעולה בין הממשלה והציבור ליישומים מקוונים

ממשלת ישראל תפעל לפרסם מידע ונתונים בעלי חשיבות ציבורית (datasets), כדי לאפשר ליזמים פרטיים לפתח יישומים לטובת הציבור. כמו כן תקצה הממשלה מענקים ותמיכות לארגוני חברה אזרחית הפועלים למטרות אלו.

יעדים (1): תמיכה ממשלתית בארגוני חברה אזרחית לקידום תודעת חופש מידע ולפיתוח שירותים מקוונים: בימים אלו מגבש משרד המשפטים "קול קורא" לארגוני חברה אזרחית, המקדמים יוזמות בתחום חופש מידע, להגיש בקשות לקבלת תמיכה ומענקים לקידום פעילותם בתחומים אלו.

יעדים (2): מענק ממשלתי למפתחי יישומים במידע הממשלתי: ממשלת ישראל תציע מענק למפתחי יישומים במידע הממשלתי המתפרסם. המענק יינתן בשים לב לקריטריונים כגון יעילות היישום לשיפור השירות ולהפחתת הנטל הביורוקרטי, היקף קהל היעד שאליו מיועד היישום, מקוריות היישום ואמינותו.

יעדים (3): קידום פורטל data.gov.il: המשך פיתוח הפורטל והוספת כלים להדמיית נתונים, הצגת גרפים, הצגת נתונים בצורה מאוחדת או גם בטבלאות, הורדה סטנדרטית של סדרות נתונים ויצירת ממשקי תכנות יישומים (API) סטנדרטיים עבור סדרות הנתונים.

4. הקמת מערך מדידה ובקרה ופרסום דוח השירות הממשלתי לציבור-

ממשלת ישראל תממך את רמת שירותי הממשלה ותפרסם את "דוח השירות הממשלתי לציבור" במטרה לקדם את עקרון האחריות. איסוף נתוני המדידה ופרסום השוואת הביצועים במשרדי הממשלה יאפשרו לציבור לפקח על פעילות הממשלה ולשפוט את ביצועיה, ויובילו את המשרדים להגדיר יעדים ותכניות לשיפור.

יעדים: ממשלת ישראל תפעל לפרסום ראשון של מדד השירות הממשלתי לציבור עד סוף השנה. לצורך כך תתקשר הממשלה עם ספק לביצוע שירותי המדידה – בשלושת ערוצי השירות הממשלתיים: סניפי שירות, טלפון ואינטרנט – ולביצוע שירותי עיבוד וניתוח של הנתונים.

5. פרסום תכניות העבודה במשרדי הממשלה- תכניות העבודה של משרדי הממשלה

והיעדים שנקבעו בהן מתפרסמים באתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה, בהובלת אגף תכנון המדיניות במשרד ראש הממשלה. תכניות אלו מוצגות ונידונות מדי שנה בדיון בפורום המנכ"לים של משרדי הממשלה. הוקם אתר אינטרנט ייעודי (<http://www.plans.gov.il>), ובו מוצגות תכניות העבודה.

יעדים: יצירת יכולות חיפוש ואיתור מידע באתר האינטרנט בו מוצגות תוכניות העבודה.

6. הנגשת מידע על תקציב המדינה- בהמשך לפרויקט התקציב הפתוח, משרד האוצר ימשיך בהנגשת מידע אודות תקציב המדינה.

7. הקמת פורום בין מגזרי לקידום ממשל פתוח- כחלק מהתחייבויותיה של ממשלת ישראל ל"שותפות הממשל הפתוח" תמסד הממשלה פורום חוצה מגזרים, כפורום רשמי שילווה את תוכניות הממשלה שיאושרו, וייעץ באמצעות השר המופקד על שיפור השירות בנושאי הממשל הפתוח. בפורום יהיו חברים נציגים בכירים מהממשלה, מהאקדמיה ומארגוני מגזר שלישי.

יעדים: מסמך ההתחייבויות של ישראל ל"שותפות הממשל הפתוח" יובא לדיון והערכה בפורום הישראלי המוקם. המסמך יובא לאישור הממשלה בטרם הצגתו בכנס היסוד של השותפות בברזיל, בחודש אפריל 2012. במהלך השנה יקיים הפורום שני מפגשים לפחות, שיוקדשו לנושאי ממשל פתוח בארץ ובעולם. כמו כן יקיים הפורום יום עיון ארצי שיוקדש למדיניות ממשל פתוח ולכנס השותפות בברזיל.

הדוח המוצג נכתב בידי השר מיכאל איתן, השר לשיפור הקשר עם הציבור, ובידי יועצת השר עו"ד רווית גולדפרב, בסיוע וייעוץ מחקרי של המכון הישראלי לדמוקרטיה: פרופ' תמר הרמן, ד"ר כרמית הבר ומר יובל לבל.

כמו כן, סייעו בעריכת הצהרת הממשל הפתוח המופיעה בראשית הדוח נציגי הממשלה, ארגוני מגזר שלישי ואנשי אקדמיה, ובהם:

- גב' כרמלה אבנר, מנהלת יחידת ממשל זמין, משרד האוצר.
- ד"ר נחמן אורון, נציג ציבור, חבר ועדת האיתור לבחירת CIO הממשלתי.
- עו"ד ד"ר תהילה אלטשולר, נציגת ציבור, המכון הישראלי לדמוקרטיה.
- מר יער אמיר, נציג ציבור.
- מר אופיר בן אבי, יחידת ממשל זמין, משרד האוצר.
- ד"ר שרית בן שמחון-פלג, בית הספר לממשל, החוג למדע המדינה, אוניברסיטת תל אביב.
- מר רונן גופר, נציג ציבור, קרןמנדל למנהיגות חינוכית, בירושלים.
- מר בני דאון, נציג ציבור, הסדנה לידע ציבורי.
- גב' ריבקי דבש, מנהלת יחידת חופש המידע, משרד המשפטים.
- השופטת (בדימוס) דליה דורנר, נציגת ציבור, נשיאת מועצת העיתונות.
- מר ניר הירשמן, יועץ לשר מיכאל איתן.
- מר טל הרמתי, סגן החשב הכללי, משרד האוצר.
- גב' אלונה וינוגרד, נציגת ציבור, מנכ"לית התנועה לחופש המידע.
- ד"ר מיכל חמו-לוטס, נציגת ציבור, עמותת אלכא.
- גב' מיכל טביביאן-מזרחי, האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה.
- גב' מיכל לוי, יחידת ממשל זמין, משרד האוצר.
- גב' עדי ליברוס, מחלקת ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים.
- פרופ' קרין נהון, נציגת ציבור, התנועה לחופש המידע.
- מר רועי פלד, נציג ציבור, לשעבר מנכ"ל התנועה לחופש המידע.
- עו"ד תמר פלד-אמיר, האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה.
- מר אהוד פראוור, מנהל אגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה.
- מר אמיתי קורן, נציג ציבור, מיזם "כל זכות".
- מר ערן קליין, נציג ציבור, עמותת שתי"ל, ארגון הגג של ארגוני מגזר שלישי בישראל.
- עו"ד יונתן קלינגר, נציג ציבור.
- ד"ר גיא רוטקופף, מנכ"ל משרד המשפטים.
- עו"ד גליה שגיא, נציגת ציבור, עמותת שקיפות בינלאומית.
- עו"ד יהושע שופמן, נציג ציבור, לשעבר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה.
- מר מורד שטרן, יועץ מדיה חדשה, משרד ראש הממשלה.
- עו"ד אליעד שרגא, יו"ר התנועה לאיכות השלטון.

ראש הממשלה
Prime Minister

August 22, 2011

Dear Madam Undersecretary,

I was pleased to learn of the joint initiative of the United States and Brazilian governments regarding the Open Government Partnership (OGP). This is an important step towards strengthening democracies around the world, growing their economies and enhancing the relationship between citizens and their government.

The Government of Israel is committed to advancing the principles of open government as outlined by the OGP: transparency, citizen participation, accountability, technology and innovation. As part of this commitment, the Government appointed a ministerial committee last August to improve government service to the public, headed by Minister Michael Eitan, and authorized the committee to advance policies of open government and initiate government programs committed to this end.

In July 2011, Minister Eitan represented the Government of Israel in the OGP event that the US State Department convened at the White House. I have asked him to express Israel's intention to join the OGP and to serve as the Government's representative in the framework of the OGP.

The Government of Israel is prepared to work according to the OGP road map. We intend to hold a broad public consultation regarding the Government's OGP commitments and to create a forum for public consultation on the implementation of those commitments.

The Government will explore the possibility of establishing a governmental customer service unit to measure the performance of the Civil Service. We also aim to develop a semi-annual comparative index, adopt advanced service technologies in the governmental sector, and increase the array of public-private initiatives.

The Government of Israel is committed to the OGP and recognizes the mutual benefit to be gained through the shared experiences of the Partnership.

With best wishes for success,

Benjamin Netanyahu

The Honorable Maria Otero
Undersecretary of State
for Democracy and Global Affairs
The United States of America
Washington, D.C.

Jerusalem, Israel

IV 200J

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

September 12, 2011

His Excellency
Binyamin Netanyahu
Prime Minister of Israel

Dear Mr. Prime Minister:

It is my pleasure to invite you to the formal launch of the Open Government Partnership on the afternoon of September 20, 2011, in New York.

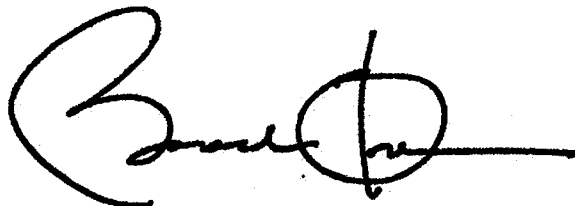
As you know, the Open Government Partnership is a global effort to promote transparency, empower citizens, fight corruption, and harness new technologies to strengthen governance. The Partnership will be a voluntary and nonbinding mechanism designed to help governments take meaningful steps to make government work better for people all around the world.

I am pleased that your government has committed to participate in the Partnership, and I look forward to standing with you in New York as we launch this effort. President Rousseff of Brazil and I will co-host the launch at which the founding members of the Partnership will sign an Open Government Declaration and issue country action plans. We will also formally recognize your commitment – and the commitment of a large number of other governments – to join the Partnership and deliver action plans in Brazil in March 2012.

Our event will also fall on a day in which ministers, civil society groups, and technology and other private sector companies from all our countries gather to share best practices and tour innovative exhibits demonstrating the new approaches and tools that governments, civil society actors, and citizens are using to fight corruption, enhance government accountability, and empower citizens.

I hope that you will be able to join us in New York.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Barack Obama", with a large, stylized initial "B" and a circular flourish.